

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

Beskæftigelsesminister
Ane Halsboe-Jørgensen
Holmens Kanal 20
1060 København K

10. maj 2023
Ref. nr.: J. nr. 2023-3219

Notat vedrørende Covid-19 sager

Status vedrørende anmeldte og verserende Covid-19 sager pr. 1. april

AES offentliggør hver måned på hjemmesiden de seneste tal vedrørende anmeldte og anerkendte arbejdsskader relateret til Covid-19.

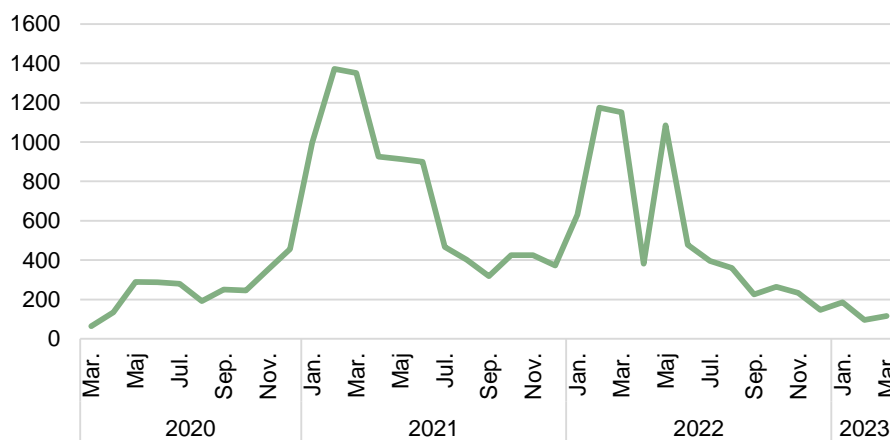
Arbejdsmarkedets
Erhvervssikring
Kongens Vænge 8
3400 Hillerød

Figuren nedenfor viser tilgangen af sager relateret til Covid-19 i perioden 2020-2023.

Tlf.: 72 20 60 00

Figur 1: Tilgang af sager relateret til Covid-19

www.aes.dk

CVR-nr.: 37624780

Telefontid:
Mandag-Onsdag: 9.00-15.00
Fredag: 9.00-12.00

Tabellen herunder indeholder samlet tal for anmeldelser relateret til Covid-19.

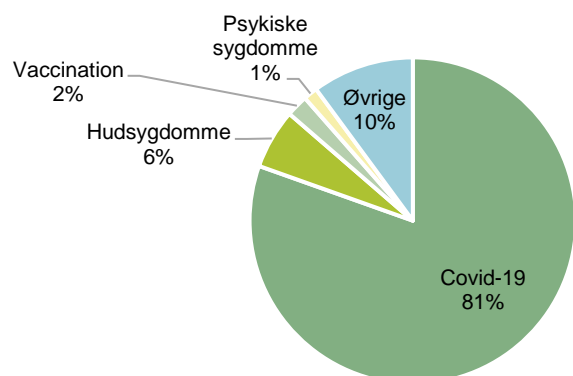
Tablet 1 Anmeldelser relateret til Covid-19

	Samlet	Ulykker	Erhvervssygdomme
Anmeldte sager vedr. Covid-19 på alle områder	18.343	2.460	15.883
Anmeldte sager vedr. infektion	14.755	1.358	13.397

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

De cirka 18.000 anmeldelser, som AES har modtaget i relation til Covid-19, vedrører infektion med Covid-19, vaccinationsskader og andre skader, eksempelvis hudsygdomme efter brug af handsker eller maske.

Figur 2: Fordelingen af de ca. 18.000 anmeldte sager på skadeart

AES har på nuværende tidspunkt ca. 6.200 verserende sager relateret til Covid-19 tilbage, jf tabellen nedenfor.

Tabel 2 Verserende sager relateret til Covid-19 pr 1. april 2023

Verserende sager relateret til Covid-19	
Afventer anerkendelse	Ca. 2.000
Afventer mén	Ca. 4.000
Afventer erhvervsevnetab	Ca. 200
Samlet	Ca. 6.200

Bemærk, at verserende sager, som afventer vurdering af erhvervsevnetab, alene indbefatter sager, hvor der er taget stilling til anerkendelses- og ménspørgsmålet. Sagerne er dog ikke nødvendigvis klar til afgørelse om erhvervsevnetab. Der udestår erhvervsevnetabsvurdering i de øvrige verserende sager, der afventer anerkendelse og mén.

Status vedrørende anerkendelse af Covid-19 sager

AES konstaterede primo 2020, at Covid-19 ville blive et tema i forhold til arbejdsskadeområdet. Det eneste sammenligningsgrundlag, der var fra tidligere praksis, var et fåtal af sager om forskellige infektionssygdomme, som er blevet behandlet som henholdsvis erhvervssygdomme eller ulykker.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

På foranledning af Arbejdstilsynet indgik Arbejdstilsynet, Ankestyrelsen og AES i marts 2020 i fælles dialog, og resultatet blev vejledning om Covid-19 som arbejdsskade, som beskrev, hvordan disse sager skulle vurderes. Særligt var fokus på sandsynliggørelse af smitte på arbejde kontra smitte i det private. Arbejdstilsynet udgav den 22. april 2020 vejledningen om Vurdering af arbejdsskadesager om sygdom med COVID-19, og denne dannede grundlag for AES' behandling af sagerne.

Den 28. april 2020 havde AES modtaget 105 anmeldelser relateret til Covid-19 smitte. Den 23. juni 2020 meddelte AES, at der var truffet afgørelse i de første 18 sager – 10 var anerkendt og 8 afvist. Eftersom der var tale om en ny sygdom, var der ingen praksis for anerkendelse på området, og derfor blev praksis afklaret i takt med, at der blev anmeldt flere sager, og AES dermed traf flere afgørelser på området. Som eksempel herpå kan nævnes, at det i starten var et tema i sagerne at få konstateret, om skadelidte overhovedet havde været smittet med Covid-19, da det ikke var udbredt at teste for smitte. Med udbredelsen af systematiske test blev dette tema mindre aktuelt. Som en yderligere konsekvens af, at der var tale om en ny sygdom med et uklart billede af potentielle senfølger, valgte AES at udsætte størsteparten af sagerne i 12 måneder for vurdering af eventuel méngodtgørelse.

Vejledning om Covid-19 som arbejdsskade blev opdateret juli 2021 med nogle mindre justeringer. Samtidig udsendte Arbejdstilsynet en praksisbeskrivelse om vaccinationsskader efter Covid-19 vaccinationer.

Efter en markant smittestigning i samfundet i november 2021 til januar 2022 efterfulgt af dalende smitte, blev vejledningen igen opdateret i maj 2022. Konsekvensen af denne opdatering var, at vejledningen alene var gældende for smitte frem til og med 31. januar 2022. Senere anmeldelser skulle behandles på samme måde, som andre infektionssygdomme hidtil var blevet håndteret. AES har løbende været i dialog med Ankestyrelsen om denne nye tilgang, og har på den baggrund fastlagt en praksis for anerkendelser og særligt sandsynliggørelse af smitte på arbejdet.

Ankestyrelsen udsendte den 7. april 2022 Principmeddelelse 9-22, som stadfæstede den fastlagte praksis.

Arbejdstilsynet har netop offentliggjort en nyhed om, at Covid-19 som udgangspunkt ikke længere skal anmeldes som en arbejdsskade. Dette skyldes, at Sundhedsstyrelsen pr. den 1. april 2023 ændrede kategoriseringen af Covid-19 fra at være en alment farlig sygdom til at være kategoriseret som en smitsom sygdom som fx influenza.

AES vurderer indledningsvis om smitte eller andre følger af Covid-19 er sket i forbindelse med arbejdet, hvilket forudsætter sagsoplysning fra arbejdsgiver og tilskadekomne, samt lægelige oplysninger. Desuden inddrages AES lægekonsulenter ofte i denne vurdering, inden der træffes afgørelse om anerkendelsesspørgsmålet.

I de sager, der er relateret til Covid-19, og hvor AES har taget stilling til anerkendelsesspørgsmålet, er ca. 63 pct. anerkendt som en arbejdsskade. Ca. 37 pct. er afvist – heraf en stor del fordi tilskadekomne trods rykkere ikke har svaret på AES'

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

henvendelser om de nødvendige oplysninger. Det betyder, at det i 63 procent af sagerne er vurderet, at skadelidte er smittet med Covid-19 på sit arbejde. Men det er ikke ensbetydende med, at der er senfølger i sagerne. I langt størstedelen af de anerkendte sager, som vedrører infektion med Covid-19, har følgerne af sygdommen ikke medført, at der er tilkendt erstatning for mén eller erhvervsevnetab.

Status og praksis vedrørende mén godtgørelse og erhvervsevnetabserstatning i Covid-19 sager

Når AES har anerkendt en arbejdsskade, hvad enten det er som arbejdsulykke eller erhvervssygdom, skal AES tage stilling til godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne. Det gælder i Covid-19 sager, som i alle andre arbejdsskadesager, at der skal være årsagssammenhæng mellem den påførte arbejdsskade og det efterfølgende genebillede, for at sagen kan udløse en godtgørelse for varigt mén. Der kan kun tilkendes godtgørelse og erstatning, hvis de helbredsmæssige gener eller den nedsatte evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde er en følge af den anerkendte arbejdsskade.

AES anvender den vejledende mén tabel til at fastsætte godtgørelse for de varige helbredsmæssige gener efter en arbejdsskade. Den vejledende mén tabel blev udarbejdet og udgivet af Arbejdsskadestyrelsen første gang i 1979. I dag er det Arbejdstilsynet, som udsteder mén tabellen. Den vejledende mén tabel bruges blandt andet af også af andre myndigheder, som træffer afgørelse om godtgørelse for varigt mén, for eksempel Patienterstatningen og Ankestyrelsen. Tabellen anvendes tillige af forsikrings- og pensionsselskaber. Mén tabellen er en vejledende normaltabel, hvilket vil sige, at AES normalt vil følge tabellens satser. Tabellens satser kan fraviges, når der foreligger særlige forhold ved enten at vurdere mén til en højere eller lavere værdi end anført i tabellen. Det varige mén fastsættes på grundlag af en skades medicinske art og omfang og under hensyn til skadens forvoldte ulemper i den tilskadekomnes personlige livsførelse. Ulemperne ved en skade vurderes stort set ens, uanset erhverv, alder, køn, indtægt med videre, da ulemperne ved en bestemt skade grundlæggende anses for at være den samme for forskellige mennesker. Godtgørelse for varigt mén kræver, at tilskadekomnes gener anses for varige. Midlertidige gener kan ikke udløse en godtgørelse.

Covid-19 er en ny sygdom, og der har været behov for at sikre medicinsk viden om senfølger for at kunne behandle Covid-19 sagerne. Dette fremgår også af de tre udsendte vejledninger fra Arbejdstilsynet om Covid-19. Det følger her, at der i forløbet har været en begrænset medicinsk viden. AES' lægekonsulenter følger med i den medicinske forskning og udredning på området, men der er stadig mange ubekendte faktorer.

Det fremgår af Arbejdstilsynets vejledning fra april 2020 at:

Ved vurderingen af retten til erstatning m.v. som følge af sygdom med COVID-19 gælder lovens almindelige regler om vurdering af erstatning m.v., herunder reglen om konkurrerende skadeårsager og

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

formodningsreglen i § 12.

Den nuværende medicinske viden om de helbredsmæssige følger af sygdom med COVID-19 evt. kombineret med andre sygdomme er meget beskednen.

Den medicinske viden omkring Covid-19 var i sagens natur meget begrænset i starten af pandemien, eftersom det var en ny sygdom. Der var derfor i pandemiens begyndelse en samfundsmæssig bekymring for, at alene udsættelse for sygdommen kunne være farlig og medføre helbredsmæssige følger, uanset om man oplevede symptomer eller ej. AES valgte derfor at udsætte de anerkendte sager med revision på 12 måneder. Det vil sige, at AES anerkendte sagerne og udsatte sagerne med henblik på at kunne vurdere eventuel godtgørelse for varigt mén på et senere tidspunkt.

I juli 2021 blev der tilføjet til Arbejdstilsynets vejledning:

Da COVID-19 er en ny virus, som der på nuværende tidspunkt er begrænset medicinsk viden om følgerne af, sættes der på tidspunktet for vejledningens udstedelse som udgangspunkt revision i sagerne for så vidt angår spørgsmålet om godtgørelse for varigt mén. Der kan således først træffes endelig afgørelse om varigt mén og tab af erhvervsevne, når de helbredsmæssige og erhvervsmæssige forhold er endeligt afklarede. Dette sker for at sikre, at den helbredsmæssige og erhvervsmæssige tilstand af hensyn til tilskadekomnes retssikkerhed bliver tilstrækkeligt afklaret, inden den endelige afgørelse træffes.

I maj 2022 blev vejledningen opdateret på ny, idet der på daværende tidspunkt var mere viden om sygdomsforløbet og varige følger af sygdommen. Vejledningsteksten blev opdateret til følgende:

Arbejdsskademyndighederne vurderer i den konkrete sag ud fra sygdomsbilledet, om der er grundlag for at fastsætte en revision på samme måde som i andre arbejdsskadesager. I sager, hvor der ikke fastsættes en revision, skal arbejdsskademyndighederne vejlede om mulighederne for genoptagelse, hvis tilskadekomne får gener efterfølgende. Covid-19 er en ny virus, som der på nuværende tidspunkt er begrænset medicinsk viden om følgerne af. Der kan først træffes endelig afgørelse om varigt mén og tab af erhvervsevne, når de helbredsmæssige og erhvervsmæssige forhold er endeligt afklarede. Dette sker for at sikre, at den helbredsmæssige og erhvervsmæssige tilstand af hensyn til tilskadekomnes retssikkerhed bliver tilstrækkeligt afklaret, inden den endelige afgørelse træffes.

AES har under hele pandemien været i dialog med relevante sundhedsfaglige myndigheder med henblik på at opnå viden om sygdommen. På baggrund af Sundhedsstyrelsens-rapport om senfølger ved Covid-19 af 4. november 2020 havde AES fra marts 2021 tilstrækkeligt medicinsk afklaring til at kunne træffe de første mén

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

afgørelser, selvom der stadig dukkede ny viden og nye undersøgelser op.

Det var dermed tilstrækkelig afklaret hvilke gener, der potentielt kunne være følger af sygdommen, samt hvordan de skulle vurderes i forhold til mén tabellen. De typiske sager vedrørte øre, næse og hals gener, neurologiske gener og medicinske gener.

AES foretager en skønsmæssig vurdering ud fra den vejledende mén tabel, hvor punkterne vedrørende kognitive gener, smags- og lugtesans, lungefunktion og eksem er de typisk anvendte. Det er et nyt sammensat genebillede, som AES har set i disse sager og ofte en kombination af forskellige genetyper indenfor forskellige specialer. Det betyder, at sagsoplysningen på grund af den begrænsede medicinske viden er vanskeligere at foretage end i typiske arbejdsskadesager. Blandt andet har det været vanskeligt at finde kapacitet i sundhedsvæsenet til at få indhentet undersøgelser vedrørende nedsat smags- og lugtesans, hvorfor AES har fået disse undersøgelser indarbejdet som en del af de neurologiske speciallægeerklæringer. Samtidig har der i sagerne været behov for at indhente lægefagligt materiale fra forskellige lægefaglige specialer som følge af det sammensatte genebillede. Endelig skal det nævnes, at der har været tale om en ny sygdom, hvilket har krævet større inddragelse af AES' lægekonsulenter end sædvanligt. Samlet set har disse udfordringer medvirket til at påvirke sagsbehandlingstiden.

Nedenstående tabel viser antal mén afgørelser truffet af AES pr. 1. april 2023:

Tabel 3 Afgørelser vedr. mén

Antal afgjorte mén-sager fordelt på skadeart, slutdiagnose og méngrad		0 pct.	5-10 pct.	11-30 pct.	Over 30 pct.
Ulykker	COVID-19	465	115	6	<5
	Vaccination	156	28	<5	<5
	Øvrige + uoplyst	151	7	<5	<5
Erhvervssygdomme	COVID-19	4.126	287	23	<5
	Hudsygdomme	313	258	42	<5
	Psykiske lidelser	<5	<5	<5	<5
	Øvrige + uoplyst	<5	<5	<5	<5

Tallene viser en forskel i antal sager på henholdsvis ulykkes- og erhvervssygdomsområdet, hvor der tildeles et positivt varigt mén. Det er AES' vurdering, at det skyldes, at ulykkessager forbliver i forsikringsselskaberne, medmindre selskabet vurderer, at der kan være tale om et positivt varigt mén, idet bagatelsager ikke skal oversendes til AES. Modsat på erhvervssygdomsområdet, hvor det er læger, der har en pligt til at anmelde. Her vil alle sager uanset muligt udfald blive sendt til AES.

Arbejdstilsynet og AES har desuden flere gange gjort opmærksom på anmeldereglerne for læger, da der i starten af pandemien var en formodning for underanmeldelser på området. Som følge af Sundhedsmyndighedernes udmelding pr. 1. april 2023 har AES en forventning om, at antallet af anmeldelser vil falde markant. AES modtager dog stadig ca. 100 anmeldelser om måneden, hvilket må formodes at være en indikation på, at det kan tage tid at ændre anmeldelsesmønstret.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

Pr. 1. august 2021 oprettede AES en Task Force på 10 nyansatte medarbejdere i AES. Det var begrundet i, at AES særligt i 1. kvartal 2021 oplevede en stor tilgang af sager relateret til Covid-19. Disse nye medarbejdere, samt andre erfarne medarbejdere arbejdede i starten primært på vurderingen af sagernes anerkendelse og efterfølgende også på vurderingerne af godtgørelse og erstatning vedrørende Covid-19 mén. I takt med, at antallet af anmeldelser på området steg, blev yderligere medarbejdere i AES dedikeret til at behandle sager om Covid-19. Oprettelsen af den særlige Taskforce i AES har bidraget til en fokuseret indsats for at imødekomme behovet for en hurtig afklaring til gavn for de tilskadekomne. Med Taskforcen blev der skabt et fagligt vidensdelingsmiljø, således at der sikres ensartet praksis. Medarbejderne i Taskforcen er efterfølgende blevet integreret i de sagsbehandlende sektioner, hvor de samarbejder med øvrige kolleger.

Med hensyn til tab af erhvervsevne har den manglende medicinske viden på området også haft betydning for både behandlingsmuligheder, og dermed også afklaringsforløbene i kommunalt regi.

Der er pr. 1. april 2023 truffet ca. 5.500 afgørelser om tab af erhvervsevne i Covid-19 sager.

Ud af det samlede antal afgørelser er 10 sager afgjort med et erhvervsevnetab på 15% eller mere.

Tallene understøtter, at størsteparten af de tilskadekomne i de afgjorte sager ikke har fået et varigt økonomisk tab som følge af Covid-19.

Der er stadig sager, der afventer en afgørelse vedrørende tab af erhvervsevne. Som det er tilfældet i alle øvrige arbejdsskadesager, skal tilskadekomne være medicinsk afklaret. Derudover skal tilskadekomne være erhvervsmæssige afklaret i kommunalt regi, før AES kan foretage en kvalificeret vurdering af det mulige varige økonomiske tab.

AES offentliggør som nævnt indledningsvist hver måned på hjemmesiden opdaterede tal vedrørende anmeldte og anerkendte arbejdsskader relateret til Covid-19.

Kvalitetssikring af praksis i Covid-19 sagerne

AES har kontinuerligt kvalitetssikret arbejdet med Covid-19 sagerne ved forskellige tiltag. Herunder blandt andet gennem oprettelsen af en Taskforce med dedikerede medarbejdere til at løse Covid-19 sager, praksiskoordineringsmøder mellem lægekonsulenter og sagsbehandlere, ligesom AES løbende følger den medicinske udvikling på området. Derudover har AES og Ankestyrelsens lægekonsulenter afholdt et overordnet sparringsmøde om de lægefaglige vurderinger i Covid-19 sagerne.

AES er første instans og afgørelser truffet af AES kan altid påklages til overinstansen, som er Ankestyrelsen. Når Ankestyrelsen ændrer AES afgørelse om varigt mén, er det oftest på baggrund af et ændret lægefagligt skøn i Ankestyrelsens Redegørelse for

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

2021 om behandling af klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgik det, at stadfæstelsesprocenten for Covid-19 sagerne for anerkendelse af ulykker og erhvervssygdomme var på henholdsvis 95 procent og 97 procent. Denne tiltrædelsesprocent fra Ankestyrelsen i klager er meget høj, hvilket viser konsensus omkring praksis fra begge instanser.

På tidspunktet for offentliggørelsen af Ankestyrelsens Redegørelse fra 2021 var der få afgørelser om varigt mén, som havde været behandlet i Ankestyrelsen. Derfor forelå der ikke et retvisende tal for stadfæstelsesprocenten vedrørende ménafgørelser i 2021.

AES' egen opgørelse over klagesager, der har været behandlet i Ankestyrelsen, viser pr. 1. april 2023 en stadfæstelsesprocent for varigt mén på 63 procent. Dette er på niveau med stadfæstelsesprocenten i forhold til ménafgørelser på arbejdsskadeområdet generelt.

Ankestyrelsen som overinstans har ændret 34 af 92 afgørelser om varigt mén truffet af AES. I 91 procent af tilfældene har Ankestyrelsen ændret ménet nedadgående til et varigt mén til en lavere sats end AES som førsteinstans har vurderet, eller til, at der ikke er noget varigt mén overhovedet.

Systematik i alvoren af senfølger

Det er ikke muligt for AES at beskrive, om der er systematik i, hvorvidt tilskadekomne, der blev smittet tidligt i pandemien, har mere alvorlige skader end de tilskadekomne, som blev smittet senere i pandemien, og AES registrerer ikke, hvilken variant af Covid-19, den tilskadekomne er smittet med. Samtidig udgør sagerne i AES kun en meget lille del af det samlede smittetal i Danmark, idet Sundhedsstyrelsen vurderer, at der pr. 12. april 2023 har været 3.410.339 tilfælde af registreret Covid-19 i Danmark. AES må i forhold til dette henvise til Sundhedsmyndighederne, idet viden og datagrundlag herom ikke foreligger i AES.